

Український інститут національної пам'яті
Інститут історії України Національної академії наук України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Державна архівна служба України
Національний музей історії України

Міжнародна наукова конференція
**Симон Петлюра і боротьба за українську державність:
історія, пам'ять, сьогодення**

Місце проведення: Київський національний університет імені Тараса Шевченка.
Дата: 21-23 травня 2026 року.

Розпорядок роботи конференції – **21 травня**
*Зал засідань Вченої ради, розташований у Червоному корпусі
(за адресою: вул. Володимирська, 60)*

10.00-10.50 – **Відкриття конференції;**
10.50-11.00 – перерва;
11.10-13.00 – **Пленарне засідання;**
13.00-13.30 – **Презентація виставки архівних документів;**
13.30-14.15 – обідня перерва;
14.15-16.00 – **Перше тематичне засідання «Симон Петлюра і український рух початку ХХ століття»;**
16.00-16.15 – перерва з кавою;
16.15-18.00 – **Друге тематичне засідання «Вир Української революції»;**
18.00-18.10 – перерва;
18.10-19.00 – **Презентація видань Українсько-польської комісії для дослідження взаємин 1917–1921 років;**
19.30 – спільна вечеря учасників конференції.

Розпорядок роботи конференції – **22 травня**
*Читацький зал №32, розташований у Жовтому корпусі
(бульвар Тараса Шевченка, 14)*

09.30-11.15 – **Третє тематичне засідання «Симон Петлюра та українсько-польські стосунки»;**
11.15-11.45 – перерва з кавою;
11.45-13.30 – **Четверте тематичне засідання «Симон Петлюра у 1920-х**

роках: у пошуках державотворчої стратегії»;
13.30-14.15 – обідня перерва;
14.15-16.00 – **П'яте тематичне засідання «Вбивство Петлюри: що залишилося поза увагою»;**
16.00-16.30 – перерва з кавою;
16.30-18.15 – **Шосте тематичне засідання «У прицілі пропаганди».**

Розпорядок роботи конференції – **23 травня**
Читацький зал №32, розташований у Жовтому корпусі
(бульвар Тараса Шевченка, 14)

10.00-12.00 – **Сьоме тематичне засідання «Постать Симона Петлюри в історичній пам'яті»;**
12.00-12.30 – перерва з кавою;
12.30-16.00 – **екскурсія місцями Симона Петлюри у м. Києві.**

Регламент виступів:

Вітальне слово – до 7 хв;
Доповідь у пленарному засіданні – до 20 хв;
Доповідь у тематичному засіданні – до 15 хв;
Питання, виступ в обговоренні – до 3 хв.

Мова спілкування: українська, польська.

Програма:

Відкриття конференції

Модератор: **Тарас Пшеничний**, *(Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ).*

Вітальні слова:

Олександр Алфьоров, Голова Українського інституту національної пам'яті;

Валерій Копійка, в. о. ректора Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Анатолій Хромов, Голова Державної архівної служби України;

Валерій Смолій, Директор Інституту історії України Національної академії наук України;

Олена Земляна, Генеральна директорка Національного музею історії України.

Пленарне засідання

Модератор: **Олександр Алфьоров**, Голова Українського інституту національної пам'яті.

Доповіді:

Владислав Верстюк, «Петлюра – лідер Української революції» (*Інститут історії України НАН України, м. Київ*);

Микола Литвин, «Українська (не)державність у світовій геополітиці після Першої світової війни»;

Ян Яцек Бруський, «Чи заплатив Петлюра життям за травневий переворот Пiлсудського? Навколо замаху на rue Racine» (*Ягеллонський університет, м. Краків*);

Володимир Сергійчук, «Спогади сучасників про Симона Петлюру. Нове видання» (*Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ*).

Перше тематичне засідання

«Симон Петлюра і український рух початку ХХ століття»

Модератор: **Ігор Гирич** (*Інститут української археографії та джерелознавства ім. Михайла Грушевського НАНУ, м. Київ*).

Доповіді:

Людмила Бабенко, «Місто Полтава і полтавський соціум на межі століть модерної доби: вплив на формування світогляду Симона Петлюри» (*Полтавський національний педагогічний університет ім. Володимира Короленка, м. Полтава*);

Ігор Стамбол, «Питання української ідентичності у дореволюційній спадщині Симона Петлюри» (*Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, м. Київ*);

Юлія Орел, «Політичні акції за участі С. Петлюри у 1902 році» (*Центральний державний історичний архів України, м. Київ*);

Тарас Пустовіт, «Документи репресивних органів Російської імперії як джерело з історії національно-визвольного руху на теренах Полтавської губернії до 1917 року» (*Державний архів Полтавської області, м. Полтава*).

Друге тематичне засідання «Вир Української революції»

Модератор: **Галина Басара-Тилищак** (*Інститут історії України НАНУ, м. Київ*).

Доповіді:

Олександра Кудлай, «Симон Петлюра на посаді генерального секретаря військових справ, 1917 рік» (*Інститут історії України НАН України, м. Київ*);

Руслан Пиріг, «Діяльність Симона Петлюри в період гетьманської держави (квітень - грудень 1918 року)» (*Інститут історії України НАН України, м. Київ*);

Ярослав Тинченко, «Діяльність Симона Петлюри на посаді Головного Отамана УНР» (*Національний військово-історичний музей України, м. Київ*);

Олег Павлишин, «Стосунки Симона Петлюри і Євгена Петрушевича в контексті інтеграції УНР і ЗУНР (кінець 1918-1919 рр.)» (*Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів*);

Олена Любовець, «Альтернативи революційної доби 1917–1921 рр. й українські політичні партії» (*Інститут історії України НАН України, м. Київ*);

Олександр Комарніцький, «Погроми в Україні 1919–1920 рр.: масштаби, наслідки та спроби протидії (на матеріалах містечок Правобережної України)» (*Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, м. Кам'янець-Подільський*).

Третє тематичне засідання

«Симон Петлюра та українсько-польські стосунки»

Модератор: **Оля Гнатюк** (*Національний університет «Києво-Могилянська Академія»*).

Доповіді:

Мирослав Шуміло, «Військові та політичні шанси польсько-українського союзу в 1920 році» (*Університет Марії Кюрі-Склодовської у Любліні, м. Люблін*);

Андрій Харук, «Разом із Військом польським: Варшавська угода та її воєнні наслідки» (*Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів*);

Андрій Руккас, «Польська підтримка українського війська у 1920 році» (*Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ*);

Роман Тимченко, «Симон Петлюра в контексті українсько-польських відносин 1918–1920 років» (*Інститут історії України НАН України, м. Київ*);

Ян Пісулінський, «Поляки про Симона Петлюру» (*Ряшівський університет, м. Ряшів*).

Четверте тематичне засідання

«Симон Петлюра у 1920-х роках: у пошуках державотворчої стратегії»

Модератор: **Марина Палієнко** (*Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, м. Київ*).

Доповіді:

Василь Яблонський, «Діяльність Державного центру УНР в екзилі (1921–1926 рр.)» (*Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, м. Київ*);

Станіслав Кульчицький, «Думки Симона Петлюри про майбутнє України, опубліковані в тижневику «Тризуб» (1925–1926 рр.)» (*Інститут історії України НАН України, м. Київ*);

Лариса Левченко, «Пошуки шляхів державотворення в листах Симона Петлюри (за матеріалами ЦДАВО)» (*Центральний державний архів вищих органів влади та управління України, м. Київ*);

Дмитро Білий, «Геополітична візія Симона Петлюри: Кубань як стратегічний чинник українського державотворення (1902–1926)» (*Національний музей Голодомору-геноциду, м. Київ*).

П'яте тематичне засідання

«Вбивство Петлюри: що залишилося поза увагою»

Модератор: **Оксана Юркова** (*Інститут історії України НАНУ, м. Київ*).

Доповіді:

Станіслав Стемпень, «Вбивство С. Петлюри на сторінках польської преси міжвоєнного часу» (*Південно-Східний науковий інститут, м. Перемишль*);

Олександр Кучерук, «Загибель і похорон Симона Петлюри» (*Національний музей історії України, м. Київ*);

Олександр Юренко, «Микита Шаповал про вбивство С. Петлюри та свідчення Іллі Добковського» (*незалежний дослідник, м. Диканька*);

Юрій Митрофаненко, «Використання явища «отаманщини» на процесі Шварцбарда як елемент дискредитації Симона Петлюри» (*Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький*).

Шосте тематичне засідання «У прицілі пропаганди»

Модератор: **Андрій Пижик** (*Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, м. Київ*).

Доповіді:

Валентина Піскун, «Симон Петлюра у протистоянні з

російсько-більшовицькою пропагандою: основні завдання і форми діяльності» (*Інститут української археографії та джерелознавства ім. Михайла Грушевського НАН України, м. Київ*);

Оксана Юркова, «Петлюра на білому коні»: до історії та історіографії міфологеми (*Інститут історії України НАН України, м. Київ*);

Геннадій Єфіменко, «Антисемітський міф про Симона Петлюру: причини і методи більшовицької містифікації та їх вплив на європейські упередження» (*Інститут історії України НАН України, м. Київ*);

Алік Гомельський, «Симон Петлюра: юдофіль чи антисеміт? Факти проти міфів» (*Асоціація Міжнародної Історії та Політології, м. Торонто*).

Тетяна Євсєєва, «Петлюровское движение ... легко вырождалось в непереносимый бандитизм...»: інструменталізація антипетлюрівського арт-дискурсу з дискредитації української державності від убивства Симона Петлюри до СВО (1926-2026 рр.) (*Інститут історії України НАН України, м. Київ*).

Сьоме тематичне засідання «Постать Симона Петлюри в історичній пам'яті»

Модератор: **Ігор Стамбол** (*Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, м. Київ*).

Доповіді:

Ігор Срібняк, «Увічнення пам'яті Симона Петлюри українською політичною еміграцією та діаспорою: сторіччя боротьби за незалежну Україну» (*Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, м. Київ*);

Оля Гнатюк, «Пам'ять про Симона Петлюру в середовищі паризької «Культури»» (*Національний університет «Києво-Могилянська Академія», м. Варшава*);

Єгор Брайлян, «Вшанування пам'яті Симона Петлюри в українській діаспорі у Великій Британії під час холодної війни» (*Луганський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Лубни*);

Віталій Скальський, «Симон Петлюра у Силах оборони України» (*Національна гвардія України*);

Олександр Федоришен, «Симон Петлюра у Вінниці: історія та практики комеморації» (*Музей Вінниці, м. Вінниця*).